

MiXT[®] Maatschappelijke Innovatie eXperimenten TNO

TNO | Kennis voor zaken

We staan voor de uitdaging nu met duurzame oplossingen te komen die een relevante verschuiving teweegbrengen binnen maatschappelijke vraagstukken. Oplossingen die nieuwe kansen bieden voor het bedrijfsleven. Om hier aan bij te dragen heeft TNO MiXT[®] ontwikkeld.

Doelgericht experimenteren voor

MiXT® is een aanpak voor hardnekkige vraagstukken die zich kenmerken door veel verschillende spelers en veel onzekerheid over hoe ze aangepakt moeten worden. Vraagstukken waarvan echter ook duidelijk is dat ze een grote impact hebben op de maatschappij. We staan steeds vaker in de file, we eten te vet en te veel, de vergrijzing legt een steeds grotere druk op onze samenleving en het klimaat verandert.

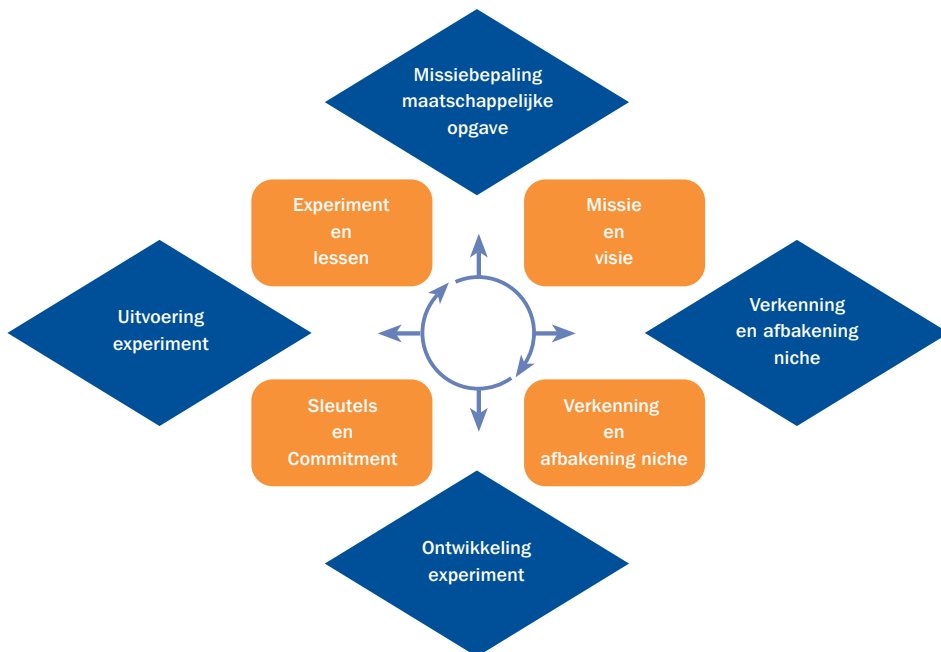
MiXT® dient als leidraad om concrete experimenten op te zetten, waarmee we lange termijn visies en concrete innovaties aan elkaar koppelen en deze in de praktijk testen. Zo worden oplossingen gerealiseerd die bijdragen aan maatschappelijke vernieuwing.

Samenwerking

Een samenleving bestaat uit mensen. Voor een duurzame maatschappelijke vernieuwing is het cruciaal dat die mensen samenwerken. MiXT® van TNO is sterk gericht op die samenwerking: op de nauwe betrokkenheid van de relevante partijen bij een experiment. Want uiteindelijk willen we samen de kansen benutten die worden gecreëerd in het experiment.

De aanpak

Met MiXT® benaderen we problemen en mogelijke oplossingen vanuit een andere, onverwachte context en zoeken we de interactie tussen partijen op. We doorlopen de volgende vier stappen:

- In de eerste fase bepalen we onze missie en visie. Aan welke maatschappelijke opgave willen we met ons experiment een bijdrage leveren? Welke kansen zien we en wat wordt onze missie?
- In de tweede fase laten we de huidige situatie los en kijken we vooruit: wat willen we precies bereiken en hoe ziet de gewenste toekomst eruit? En vooral: welk experiment kan hier het best aan bijdragen en welk belang hebben afzonderlijke partijen om hierin te participeren?

- In de derde fase ontwikkelen we een concreet experiment. We brengen de mogelijkheden en knelpunten in kaart en bepalen de verschillende stappen die we gaan nemen om het experiment neer te zetten. Welke producten en diensten zijn nodig om het experiment uit te voeren? En welke rol moet de lokale overheid gaan spelen in het experiment?
- In de vierde en laatste fase voeren we het experiment daadwerkelijk uit. We kijken naar de resultaten: wat heeft er wel gewerkt en wat niet? We beogen dat een experiment werkt als een steen in de vijver, anders gezegd: dat de kansen en ideeën breed worden overgenomen. Denk aan bedrijven die kansen verzilveren, andere gemeenten die soortgelijke experimenten opstarten en leerervaringen vertellen in nieuw beleid. Om dit te bereiken hebben we in de eerdere fasen het voorwerk gedaan, onder andere door ervoor te zorgen dat alle relevante partijen erbij betrokken zijn.

Pilot experimenten

MiXT® heeft zijn waarde inmiddels bewezen in vier experimenten die TNO samen met andere partijen heeft opgezet en uitgevoerd. In deze experimenten hebben verschillende deelnemers op lokaal niveau geparticipeerd in innovatieve samenwerkingsverbanden en oplossingen voor vier belangrijke opgaven waar we in Nederland voor staan:

- wonen en zorg voor ouderen;
- mobiliteit;
- voeding,
- watermanagement.

een duurzame maatschappij

Vergrijzing: langer zelfstandig wonen

Deze pilot laat zien hoe we met MiXT® inspelen op kansen die maatschappelijke opgaven ons bieden. Vergrijzing legt een steeds grotere druk op de ouderenzorg. De kosten stijgen niet alleen, ook de kwaliteit van de zorg komt in gevaar. Om innovatieve oplossingen voor dit probleem te vinden, heeft TNO samen met woon-zorgcombinatie De Woonmensen in Apeldoorn een experiment opgezet. In de wijk Hubertus Drieschoten wil De Woonmensen een situatie creëren waarin ouderen langer zelfstandig kunnen wonen, met een hogere kwaliteit van leven en tegen acceptabele kosten.

Alle betrokken partijen – van de toekomstige bewoners en de thuiszorg tot de gemeente en de kerk – zijn daarom rond de tafel gaan zitten om een antwoord te vinden op de vraag: hoe wensen we dat wonen en zorg in Apeldoorn er in 2015 uitzien? Het resultaat was een compleet en nieuw ontwerp van de wijk, met alle klimaatvoorzieningen, gebouwen en andere producten en diensten die nodig zijn om wonen, zorg en welzijn te integreren.

Vanuit dit toekomstbeeld hebben de deelnemers geëxperimenteerd met verschillende oplossingen. Bijvoorbeeld het concept Guide Me, een hulpmiddel waarmee huisgenoten en verzorgers dementerende ouderen kunnen lokaliseren, en het concept Personal Climate, een persoonlijk klimaat rond de directe omgeving van je favoriete stoel. Daarmee heb je geen koude voeten meer, zonder dat dure verwarmingsinstallaties op volle toeren hoeven te draaien. Deze voorbeelden laten zien hoe nieuwe producten en diensten ontwikkeld worden vanuit een langetermijnvisie op wonen voor ouderen.

Mobiliteit: doorrijden met People Mover

MiXT® van TNO faciliteert en stuurt de opzet van innovatieprojecten en experimenten. Dit doen wij op zo'n manier dat deze trajecten relevant gaan bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken. Een voorbeeld hiervan is het mobiliteitsvraagstuk, met name in het stedelijk gebied.

Eén van de mogelijke oplossingsrichtingen is het concept van People Movers: schone en veilige automatisch geleide voertuigen, die op verschillende manieren in het mobiliteitssysteem kunnen worden ingezet. Het pilotproject mobiliteit in Almere heeft als doel het doorbreken van het gangbare mobiliteitsstelsel in Almere door de People Mover hierin via verschillende functies een vaste plaats te geven.

De verder liggende ambitie is dat de kansen die dit concept biedt door zowel bedrijfsleven als overheden worden opgepikt, zodat opschaling ervan plaats kan vinden. Hiermee levert het experiment dus een daadwerkelijke bijdrage aan de oplossing van het mobiliteitsvraagstuk in stedelijke gebieden.

Samen werken aan maatschappelijke vernieuwing

Voeding: gezond snacken voor scholieren

De populariteit van fastfood lijkt niet te stuiten, met name bij jongeren. En dat komt hun gezondheid niet ten goede. Het pilotproject rond voeding, opgezet aan de hand van MiXT®, kijkt met name naar de samenhang tussen verschillende elementen van een maatschappelijk probleem; in dit geval de voedselkeuze, de voedingsingrediënten en de bereidingswijze. Uiteindelijk hebben we samen met voedingsmiddelenbedrijven en apparaatleveranciers een snack voor scholieren ontwikkeld die snel is, maar ook gezond. Ook hebben we het innovatieve concept van 'stoombakken' ontwikkeld, waarbij veel minder vet nodig is om friet te bakken die gewoon naar friet smaakt.

Watermanagement: droge voeten in Drenthe

Een maatschappelijke opgave wordt meestal beïnvloed door een groot aantal uiteenlopende factoren. Dit betekent dat vaak complexe afwegingen moeten worden gemaakt. MiXT® helpt om deze afwegingen toegankelijk te maken, ook bij het vraagstuk water.

Het klimaat verandert, en het belang van integraal en duurzaam watermanagement en van samenwerking tussen waterregio's wordt steeds groter. In een experiment concretiseert TNO samen met provincie en waterbeheerder wat duurzaam watermanagement in de praktijk betekent. Het experiment is opgezet rond een interactief grondwatermodel.

Door in het grondwatermodel de waardering op te nemen van effecten van maatregelen, ontstaat inzicht in de maatschappelijke, economische, ruimtelijke en ecologische gevolgen van waterbeheermaatregelen op de korte en lange termijn.

TNO Bouw en Ondergrond

De innovatieve partner voor overheid en bedrijfsleven bij het duurzaam inrichten, gebruiken en beheren van de gebouwde omgeving, infrastructuur en ondergrond

Van Mourik Broekmanweg 6
Postbus 49
2600 AA Delft

T 015 269 69 46
F 015 269 68 40
info-beno@tno.nl

tno.nl/beno

MiXT® voor u

Met MiXT® beoogt TNO bij te dragen aan hardnekkige maatschappelijke vraagstukken waarbij veel partijen zijn betrokken. Door middel van experimenten kunnen verschillende oplossingen voor onzekerheden worden uitgetoetst en wordt de langetermijn visie gekoppeld aan concrete praktijkoplossingen.

Met behulp van MiXT® kan TNO deze experimenten initiëren, begeleiden en monitoren. We leggen bijzondere verbindingen, zodat doorbraken worden gerealiseerd. Zo ontstaan niet alleen nieuwe (bedrijfs)kansen, maar ook nieuwe samenwerkingsverbanden, nieuwe oplossingen, nieuwe werkwijzen en nieuwe visies. Bijdragen aan duurzame vernieuwing vraagt om specifieke competenties. U kunt van onze specialisten niet alleen een stevige professionele basis verwachten, ze weten ook als geen ander hoe ze de kennis van TNO effectief kunnen inzetten: door partijen bij elkaar te brengen. Op een creatieve manier, met ruimte voor originele ideeën en met een gezonde dosis lef.

Meer weten over MiXT® van TNO?

Wilt u meer informatie over MiXT®, informatie over de experimenten of hebt u andere vragen over TNO? Neemt u dan gerust contact met ons op. U kunt bellen met het MiXT®-team, telefoon 015 269 69 46, of een e-mail sturen: rob.weterings@tno.nl